

Unie
komunitní
energetiky

Praktický průvodce daněmi a sdílením elektřiny

Právní analýza: Kdo, kdy a jaké daně musí
odvádět

Shrnutí a základní doporučení pro sdílejší

Průvodce se zabývá daňovými aspekty sdílení elektřiny v České republice (ČR), které je stále populárnějším způsobem využití lokálních obnovitelných zdrojů energie (OZE). Podrobně rozebírá **tři klíčové daňové oblasti**, které se sdílení elektřiny týkají – **daň z příjmů, daň z elektřiny a daň z přidané hodnoty**.

V rámci každé oblasti vysvětlujeme podmínky pro fyzické i právnické osoby, včetně možných osvobození a zvláštních režimů. Průvodce zohledňuje i aktuální legislativní změny, včetně novely energetického zákona známé pod názvem lex OZE 3, a dává **praktická doporučení pro minimalizaci administrativní zátěže** při plnění daňových povinností.

Sdílení elektřiny nabízí daňové výhody zejména pro:

- Menší nepodnikatelské výroby do 50 kW (resp. 100 kW od roku 2026) provozované fyzickými osobami.
- Veřejně prospěšné poplatníky.
- Neplátce DPH.

Praktická doporučení:

- Zvážit nižší četnost vyúčtování s ohledem na nižší administrativní zátěž.
- U fyzických osob sledovat roční limit 50 000 Kč pro osvobození od daně z příjmů.
- U právnických osob využít dostupné výjimky dle typu subjektu.

Cílem analýzy je poskytnout základní orientaci v problematice sdílení elektřiny a daní. V **individuálních případech** však v případě jakýchkoliv nejasností doporučujeme postup konzultovat s Energetickým regulačním úřadem (ERÚ), pokud jde o otázku potřeby licence na výrobu elektřiny, a s Generálním finančním ředitelstvím, pokud jde o nejasnosti týkající se jednotlivých daní.

Daň z příjmů

Daň z příjmů upravuje [zákon č. 586/1992 Sb.](#), o daních z příjmů (dále jen „**zákon o daních z příjmů**“). Tento zákon obsahuje odlišná pravidla pro fyzické a právnické osoby, která podrobně popisujeme v následujících podkapitolách.

Sdílení elektřiny fyzickými osobami

V případě **úplatného sdílení** elektřiny je podle zákona o daních z příjmů u fyzických osob rozhodující, zda k provozování dané výroby elektřiny potřebuje zvláštní podnikatelské oprávnění, kterým je v tomto případě **licence na výrobu elektřiny** podle [zákona č. 458/2000 Sb.](#), o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „**energetický zákon**“).

Podle § 3 energetického zákona a běžné správní praxe ERÚ u výroben s instalovaným výkonem do 50 kW* **se nevyžaduje licence na výrobu elektřiny** v těchto případech:

- **Výrobna je určena převážně k vlastní spotřebě** v daném předávacím místě (typicky střešní fotovoltaika na rodinném domě). Přebytky mohou být úplatně sdíleny s dalšími zákazníky, případně prodány obchodníkovi s elektřinou.
- Výrobna je provozována převážně **pro účely sdílení elektřiny, jehož cílem není tvorba zisku**, ale pouze pokrytí provozních a investičních nákladů provozovatele výroby.

* Platí pro daňové přiznání podávané v roce 2025. Po nabytí účinnosti lex OZE 3 (tj. 1. 9. 2025) nárůst na 100 kW.

Naopak, pokud je **výrobna elektřiny** provozována převážně za účelem úplatného sdílení elektřiny, **jehož cílem je soustavná tvorba zisku**, má provozovatel **povinnost o licenci na výrobu elektřiny požádat**.

Dále je licence bez ohledu na podnikatelskou činnost vyžadována také u provozování výroby s instalovaným výkonem vyšším než 50 kW (po účinnosti lex OZE 3, tj. od 1. 9. 2025, vyšším než 100 kW).

Pokud je provozovatelem výroby fyzická osoba, bude pravděpodobně nejčastější variantou **úplatné sdílení elektřiny**, které je realizováno pouze **jako doplňková činnost k pokrytí vlastní spotřeby**, tedy bez povinnosti být držitelem licence na výrobu elektřiny.

V takovém případě je úplatné sdílení elektřiny **od daně z příjmů osvobozeno** na základě § 10 odst. 3 písm. a) zákona o daních z příjmů, pokud tento příjem (v souhrnu s dalšími ostatními příjmy podle § 10) za jeden kalendářní rok **nepřesáhne hodnotu 50 000 Kč**.

Lze důvodně předpokládat, že většina fyzických osob tuto hranici při nepodnikatelském sdílení elektřiny nepřesáhne. Pokud však ostatní příjmy v souhrnu tuto **hranici přesáhnou, musí být zdaněny sazbou ve výši 15 %**.

Pokud fyzická osoba **provozuje výrobu na základě licence na výrobu elektřiny** (ať už z důvodu vysokého instalovaného výkonu nebo podnikatelské činnosti), je úplatné sdílení elektřiny považováno za **příjem ze samostatné činnosti** ve smyslu § 7 odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů.

V takovém případě **podléhá příjem z úplatného sdílení elektřiny vždy zdanění sazbou 15 %**, a to bez ohledu na nepřesazení hranice 50 000 Kč.

Sdílení elektřiny právníckými osobami

Pokud je provozovatelem výroby právnícká osoba, není na rozdíl od fyzických osob podstatné, zda úplatné sdílení elektřiny vykonává s licencí nebo bez licence. V obou případech totiž zákon o daních z příjmů považuje takto získané finance za zdanitelné plnění, které je zatíženo **sazbou ve výši 21 %**.

Z tohoto pravidla však v zákoně o daních z příjmů existují následující výjimky:

- **U veřejně prospěšných poplatníků** (zejm. spolky, územní samosprávné celky, nikdy však družstva nebo jiné obchodní korporace ani společenství vlastníků jednotek, viz § 17a) nejsou předmětem daně **příjmy z nepodnikatelské činnosti**, pokud jsou jejich náklady v souvislosti s prováděním této činnosti **vyšší než výnosy** z této činnosti (§ 18a odst. 1 písm. a)).

To může být případ některých energetických společenství, společenství pro OZE a územních samosprávných celků **v počátečních letech jejich fungování**, kdy **nebudou mít plně splacenou investici do výroby** (tzn. náklady v podobě odpisů a úroků za úvěr budou vyšší než příjmy, které společenství při sdílení elektřiny v daném roce vygeneruje).

Za podnikatelskou činnost se **v případě územních samosprávných celků** nepovažuje **zabezpečování veřejných potřeb** [1], kam patří také zásobování obyvatel elektrickou energií, a to bez ohledu na jeho úplatnost. Stejně pravidlo lze analogicky aplikovat také na **příspěvkové organizace územních samosprávných celků**, které nebyly založeny za účelem podnikání.

Nepodnikatelské sdílení elektřiny mohou vykonávat také neziskové organizace (spolky, obecně prospěšné společnosti, církve) [2], které mohou úplatné sdílení elektřiny zajišťovat zejména v rámci energetických společenství a společenství pro OZE (případně také v rámci institutu aktivního zákazníka).

- **U společenství vlastníků jednotek (SVJ)** nejsou předmětem daně příjmy z příspěvků vlastníků jednotek na správu domu a pozemku (laicky řečeno tzv. „fond oprav“, viz § 18 odst. 2 písm. f) bod 2). Součástí tohoto příspěvku může být také cena za sdílenou elektřinu z výroby na střeše SVJ, do níž vlastníci bytových jednotek společně investovali a nyní skrze příspěvek do „fondu oprav“ tuto investici splácí.
- U **spolků** jsou od daně z příjmů osvobozeny **příjmy ze členských poplatků** (§ 19 odst. 1 písm. a) bod 2). Pokud je elektřina ve spolku sdílena bezplatně nebo za zvýhodněnou částku mezi všemi členy, kteří uhradí paušální členský příspěvek, může tak spolek i členové získat finanční výhodu.

I kdyby veřejně prospěšný poplatník nevyužil výjimku podle § 18a odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů, neboť jeho příjmy z úplatného sdílení elektřiny jsou vyšší než jeho náklady spojené s touto činností, může **využít alespoň speciálního snížení základu daně podle § 20 odst. 7.**

Zvýhodnění však nelze využít v případě, kdy je veřejný poplatník územním samosprávným celkem. **Ostatní veřejně prospěšní poplatníci však mohou základ daně snížit až o 30 %**, maximálně však o 1 000 000 Kč, pokud použijí takto získané úspory v následujícím zdaňovacím období ke krytí nákladů souvisejících s nepodnikatelskou činností.

Pokud by snížení o 30 % dosahovalo nižší částky než 300 000 Kč, může veřejně prospěšný poplatník daňový základ snížit **právě až o 300 000 Kč** (maximálně však do výše základu daně).

V případě **neziskových organizací zaměřených na úplatné sdílení elektřiny** se jedná o **atraktivní daňové zvýhodnění**, které zejména u menších energetických společenství a společenství pro OZE znamená, že jejich daň z příjmů bude reálně nulová.

(1) § 420 [Definice podnikatele]. In: PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 5.

(2) Tamtéž.

Daň z elektřiny

Oblast daně z elektřiny je upravena **v části čtyřicáté sedmé** zákona č. 261/2007, o stabilizaci veřejných rozpočtů (dále jen „zákon o stabilizaci VR“).

Od daně z elektřiny je podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o stabilizaci VR osvobozen výrobce elektřiny, který sdílí elektřinu vyrobenou z OZE z výrobní **s instalovaným výkonem do 50 kW** a není ve vztahu k této výrobně **držitelem licence na výrobu elektřiny** (tj. vyrábí elektřinu nepodnikatelsky, viz strana 5).

Od nabytí účinnosti novely lex OZE 3 se bude osvobození od daně z elektřiny při sdílení vztahovat **i na licencované výrobní elektřiny** (tj. výrobní provozované podnikatelsky); hranice instalovaného výkonu do 50 kW však v tomto ohledu zůstane i nadále zachována.

Pokud **nejsou splněny podmínky pro osvobození od daně z elektřiny** (tj. elektřina se sdílí z licencované výrobní elektřiny), vzniká vám povinnost přihlásit se k platbě daně z elektřiny.

Pokud je elektřina sdílena **z výroben, které nesplňují podmínky pro osvobození od daně z elektřiny**, vzniká povinnost daň z elektřiny přiznat a zaplatit. Sazba daně je **28,30 Kč/MWh**, v případě sdílení elektřiny se tedy obvykle bude jednat o nízké částky. Povinnost daň z elektřiny přiznat a zaplatit vzniká bez ohledu na úplatnost nebo bezúplatnost sdílení **dnem dodání sdílené elektřiny**, přičemž za tento den je podle zákona o stabilizaci VR považován **den vystavení vyúčtování** za sdílenou elektřinu [3].

Podle energetického zákona (§ 27e odst. 6 ve spojení s § 11 odst. 7 a 10) **má energetické společenství a společenství pro OZE** povinnost vystavit členovi vyúčtování alespoň **jednou ročně** (u zákazníků připojených k síti vysokého nebo velmi vysokého napětí jednou měsíčně), **mohou se však dohodnout i na vyšší četnosti** (typicky jednou měsíčně).

S ohledem na minimalizaci administrativní zátěže **doporučujeme provádět vyúčtování raději s nižší četností**, tedy každých 12 měsíců, abyste nemuseli daň z elektřiny přiznávat a platit každý měsíc. Povinnost daň z elektřiny přiznat a zaplatit musí výrobce splnit nejpozději **do 25. dne následujícího kalendářního měsíce** po dni vyhotovení vyúčtování.

[3] Podle § 2 odst. 2 písm. b) je za den dodání elektřiny považován den zjištění skutečné spotřeby elektřiny, která je v případě sdílení zjištěna z údajů dostupných v Elektroenergetickém datovém centru při tvorbě vyúčtování. To je potvrzeno také v interním výkladovém stanovisku Ministerstva financí ze dne 22. 11. 2023. Po účinnosti novely lex OZE 3 bude tento výklad § 2 odst. 2 písm. b) potvrzen v textu zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů i explicitně (tj. bude uvedeno, že za den dodání elektřiny je považován den vyhotovení vyúčtování).

Pokud je elektřina sdílena **mezi členy společenství**, doporučujeme postupovat stejným způsobem. Přestože povinnost poskytnout vyúčtování, pokud je elektřina sdílena členem společenství jinému členovi, není v § 27e odst. 6 energetického zákona výslovně uvedena, **lze ji ze systematiky tohoto ustanovení dovodit** (§ 27e se podle svého názvu má týkat jak sdílení elektřiny společenstvím, tak i jeho členy).

Stejný postup doporučujeme využít také v případě sdílení elektřiny prostřednictvím institutu aktivního zákazníka, ačkoli v tomto případě energetický zákon povinnost vystavit vyúčtování výslovně neupravuje.

Ze zákona o stabilizaci VR však povinnost vystavit vyúčtování **pro aktivního zákazníka** (s výrobnou neosvobozenou od daně) vyplývá z § 17 odst. 2.

Příslušným správcem daně je **celní úřad na území místně příslušného kraje**. Místní příslušnost celního úřadu se řídí:

- **u výrobce, který je fyzickou osobou, jeho místem pobytu**; místem pobytu se rozumí adresa místa trvalého pobytu občana ČR, nebo adresa hlášeného místa pobytu cizince, a nelze-li takto místo pobytu fyzické osoby určit, rozumí se jím místo na území ČR, kde se fyzická osoba převážně zdržuje,
- **u výrobce, který je právnickou osobou, jejím sídlem**; sídlem se rozumí adresa, pod kterou je právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku nebo obdobném veřejném rejstříku, nebo adresa, kde právnická osoba sídlí skutečně, pokud se tato osoba do těchto rejstříků nezapisuje.

Při registraci a platbě daně z elektřiny lze využít prostředky elektronické komunikace, viz [portál veřejné správy](#).

Daň z přidané hodnoty

Při sdílení elektřiny se ve vztahu k dani z přidané hodnoty (DPH) uplatní běžná obecně známá pravidla stanovená v [zákoně č. 235/2004, Sb.](#), o dani z přidané hodnoty (dále jen „**zákon o DPH**“). To znamená, že je-li roční obrat aktivního zákazníka, společenství nebo jeho **člena nižší než 2 000 000 Kč** a zároveň se tento subjekt nepřihlásí k platbě DPH dobrovolně, **není sdílená elektřina DPH zatížena**.

V převážné většině případů proto **spotřebitelé při sdílení elektřiny nebudou DPH zatíženi** a ve srovnání s nákupem elektřiny od tradičních dodavatelů tak realizují významnou úsporu.

Pokud je však osoba sdílející elektřinu plátcem DPH (např. jde o velký podnik, větší územní samosprávný celek), bude elektřina sdílená za úplatu **zatížena základní sazbou ve výši 21 %**. Za den dodání je stejně jako v případě daně z elektřiny považováno vyhotovení vyúčtování o množství sdílení elektřiny (viz pravidla uvedená na straně 8), přičemž daňové přiznání je nutné podat do konce následujícího kalendářního měsíce.

frank bold

Zpracováno ke dni 22. 3. 2025

Autoři

Mgr. Eliška Beranová, právnička

Mgr. Laura Otýpková, Ph.D., právnička

Mgr. Jan Bakule, právník

Supported in part by a grant from the Foundation Open Society Institute in cooperation with the OSIFE of the Open Society Foundations.

Finančně podpořeno Foundation Open Society Institute ve spolupráci s OSIFE, Open Society Foundations.

Unie komunitní energetiky, z. s. © 2025

**OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS**